Lietas Nr. C770916424
CA-0742-25/9
ECLI:LV:RAT:2025:1204.C770916424.6.S

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2025.gada 4.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis U.Danga,

tiesnese L.Grauda un tiesnesis M.Sviķis,

ar tiesas sēdes sekretāri A.Priedīti,

izskatot atklātā tiesas sēdē MS Teams platformā civillietu /Nosaukums B/ prasībā pret /Nosaukums C/ par zaudējumu un drošības naudas piedziņu sakarā ar /Nosaukums B/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 4.decembra spriedumu,Civillietu tiesas kolēģija

konstatēja:

Aprakstošā daļa

[1] Prasītājs /Nosaukums B/ 2024.gada 22.februārī Rīgas pilsētas tiesā cēlis prasību pret atbildētāju /Nosaukums C/ par zaudējumu un drošības naudas piedziņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1508., 1509., 1770. un 1775.pantu prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus 3463,71 euro apmērā.

[2] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 4.decembra spriedumu prasītāja /Nosaukums B/ prasība noraidīta.

[2.1] Pirmās instances tiesa konstatēja, ka nomas līguma 4.1.punktā noteikts pienākums nomniekam katru mēnesi līdz 15.datumam maksāt pieskaitāmās izmaksas saskaņā ar iznomātāja izrakstīto rēķinu, savukārt 4.2.punktā

paredzēts, ka kopējā pieskaitāmo izmaksu bilance par iepriekšējo gadu sastādāma līdz nākamā gada 30.aprīlim un galīgais norēķins starp pusēm veicams 14 dienu laikā pēc bilances sastādīšanas. Līguma 4.3.punktā noteikts, ka detalizēts pieskaitāmo izmaksu saraksts un to sadalījums starp pusēm pievienots līguma 2.pielikumā.

Tiesa arī konstatēja, ka atbilstoši līguma 3.8.1.punktam drošības nauda izmantojama pēdējo divu mēnešu nomas maksājumu segšanai, kā arī līgumsoda, nokavējuma procentu un parādu dzēšanai. Lietā netika apstrīdēts, ka prasītājs nav apmaksājis atbildētāja 2023.gada 28.aprīļa rēķinu par 2022.gadu, un ka atbildētājs saskaņā ar līguma noteikumiem izmantojis daļu no drošības naudas 9354,59 euro apmērā šī rēķina segšanai, pēc kā atlikums ir 519,01 euro.

[2.2] Pirmās instances tiesa atzina, ka prasītājs nav iesniedzis pierādījumus par saistību pilnīgu izpildi, nav apstrīdējis rēķinu par 2022.gadu un nav apstrīdējis līguma 4.2.punktu, līdz ar to nav konstatējams arī pamats prasības apmierināšanai.

[3] Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniedzis prasītājs /Nosaukums B/ pārsūdzot spriedumu pilnā apjomā.

[3.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nepareizi interpretēja nomas līguma 4.2.punktu, jo tas paredz tikai savstarpējo norēķinu salīdzināšanu, nevis pieskaitāmo izmaksu palielināšanu. Līgumā nav paredzēta iespēja paaugstināt pieskaitāmās izmaksas, turklāt 8.2.1.punktā nav minēts 4.2.punkts kā pamats parāda atzīšanai.

[3.2] Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka bilance ir finanšu pārskata sastāvdaļa, nevis pamats izmaksu korekcijai, un savstarpējo atlikumu salīdzināšana ir paredzēta tikai inventarizācijai, nevis maksājumu palielināšanai. Pēc atbildētāja iebildes par rēķinu un lūguma atsaukt rēķinu, samaksa par pieskatāmajām izmaksām netika pieprasīta līdz pat līguma izbeigšanai, telpas tika nodotas bez atbildētāja iebildumiem, kā arī atbildētājs līguma darbības laikā neizvirzīja pretenzijas.

[4] Apelācijas instances tiesas sēdē prasītāja /Nosaukums B/ pilnvarotā pārstāve /Persona E/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā minētajiem motīviem un pamatiem.

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētāja /Nosaukums C/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāta palīdze Zane Stafecka prasību un apelācijas sūdzību neatzina.

[5] Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma.

Motīvu daļa

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Atbilstoši iesniegtās apelācijas sūdzības saturam, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 4.decembra spriedums ir pārsūdzēts pilnā apjomā, līdz ar to civillieta izskatāma pēc būtības apelācijas instances tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu sprieduma motīvu daļā norāda šā likuma 193.panta piektajā daļā minētos apstākļus, kā arī motivē attieksmi pret pirmās instances tiesas spriedumu.

Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa noteic, ka fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[7] Atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektajai daļai, ja tiesa atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa spriedumā ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, līdz ar to pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tādēļ pievienojas šī sprieduma motivācijai un neatkārto tajā lietas izskatīšanas laikā konstatētos apstākļus un minētos argumentus.

Izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka tie nav pamatoti šādu apsvērumu dēļ.

[8] Lietā strīds pastāv par 2020.gada 17.janvāra Nomas līguma Nr.2020/1701 4.2.punkta piemērošanu saistībā ar pieskaitāmo izmaksu galīgās bilances aprēķinu un maksājumu kārtību.

[8.1] Lietā nav strīda, ka 2020.gada 17.janvārī starp prasītāju un /Nosaukums F/ noslēgts Nomas līgums Nr.2020/1701, saskaņā ar kuru prasītāja lietošanā nodotas telpas /Adrese A/. Atbilstoši Līguma 3.8.1.apakšpunktam, prasītājs 2020.gada 20.janvārī ir veicis drošības naudas 9873,60 euro apmērā samaksu.

Nav strīda arī par to, ka 2022.gada 28.janvārī prasītājs saņēmis atbildētāja paziņojumu un parakstījis vienošanos, saskaņā ar kuru atbildētājs pārņēma iepriekšējā iznomātāja /Nosaukums F/ īpašuma tiesības un turpināja nomas attiecības ar prasītāju saskaņā ar līguma noteikumiem. 2022.gada 2.decembrī puses parakstījušas grozījumus līgumā, cita starpā nosakot līguma termiņu līdz 2024.gada 21.janvārim.

[8.2] No lietas materiāliem redzams, ka 2024.gada 5.janvārī atbildētājs izrakstījis prasītājam rēķinu par kopējo summu 6409,89 euro par telpu nomu, pieskaitāmajām izmaksām un mārketinga pakalpojumiem par periodu no 2024.gada 1.janvāra līdz 2024.gada 21.janvārim (l.l.26).

Prasītājs 2024.gada 23.janvāra iesniegumā lūdzis no ieskaitītās drošības naudas ieskaitīt un dzēst veikto nomas maksas maksājumu, pieskaitāmās izmaksas un mārketinga pakalpojumus par periodu no 2024.gada 1.janvāra līdz 2024.gada 21.janvārim, lūdzot atlikušo drošības naudas daļu 3463,70 euro apmērā pārskaitīt uz prasītāja norēķinu kontu (l.l.27).

Savukārt 2024.gada 25.janvāra atbildē prasītājam, atbildētājs norādījis, ka ir aprēķināta nomas līgumā 2.pielikumā noteiktā pieskaitāmo izmaksu summa par 2022.gadu (februāris-decembris) 30 171,07 euro + pievienotās vērtības nodoklis. Ņemot vērā to, ka prasītājs nav samaksājis aprēķināto, un uz to attiecināmo pieskaitāmo izmaksu summas daļu par 2022.gadu, atbildētājs paziņojis, ka saskaņā ar nomas līguma 3.8.1.punktu tas ir izmantojis daļu no drošības naudas 9354,59 euro apmērā, 2023.gada 28.aprīļa rēķina Nr.93015 samaksas segšanai, un līdz ar to drošības naudas atlikums ir 519,01 euro (l.l.28).

No lietas materiāliem izriet, ka prasītājs atsaucoties uz nomas līguma 4.1. un 4.2.punktu, nav apmaksājis 2023.gada 28.aprīļa rēķinu Nr.93015, uzskatot minēto rēķinu par nepamatotu un lūdzis atbildētāju to atsaukt.

[9] Saskaņā ar Civillikuma 1427.pantu, līdzēju gribas izteikums ir katra tiesiska darījuma pamatelements. Personas gribas izpaudums ir vērsts uz noteiktu tiesisku seku iestāšanos. Arī tiesību doktrīnā atzīts, ka izšķirošais faktors iztulkošanā ir darījuma dalībnieku gribai, viņu izrādītajam nodomam. Darījumu tulkošanā svarīgi ir noskaidrot tā tiesisko pamatu (*causa eficiens*) un mērķi (*causa finalis*). Darījuma iztulkošanas mērķis ir uzzināt darījuma dalībnieku patieso gribu, kuru puses patiesībā gribēja (*Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.–2400.p.). Sagatavojis autoru kolektīvs prof.* K.Torgāna *vispārīgā zinātniskajā redakcijā. Rīga, 1998.* Tiesu namu aģentūra, *76.lpp.;* Balodis K. Ievads *civiltiesībās. Rīga:* Zvaigzne ABC, *2007, 233.lpp.*).

Līgumslēdzēju domstarpību iemesls parasti ir pretēji vērstas intereses, tādējādi liekas tikai pašsaprotama katra līdzēja vēlme iztulkot līguma noteikumus tā, lai tie pēc iespējas apmierinātu viņa intereses. Tomēr gadījumos, kad līdzēji strīdu pašu spēkiem atrisināt nevar un strīds nonāk tiesa, tieši tiesneša (tiesas) uzdevums ir neatkarīgi un objektīvi noskaidrot līdzēju tiesisko attiecību saturu, lai tam varētu piemērot materiālo tiesību normas un strīdu atrisināt. Iztulkošanas noteikumi ir paredzēti, lai noskaidrotu līguma saturu. Līguma iztulkošanas mērķis ir līdzēju patiesās gribas noskaidrošana (Danovskis E. *Līgumu iztulkošana. Jurista Vārds, 2007.gada 21.augusts, Nr.34(487)*).

Saskaņā ar Civillikuma 1504.pantu tiesai, iztulkojot darījumu, vispirms jāskatās uz tajā lietoto vārdu nozīmi un, ja tie nav divējādi saprotami, tad tie cieši jāievēro, ja vien nepierāda, ka tie nesaskan ar dalībnieku gribu. Saskaņā ar Civillikuma 1505.pantu, ja rodas šaubas par vārdu nozīmi, jāievēro to jēgums un darījuma dalībnieka skaidri izsacītais vai kā citādi izrādītais nodoms.

[9.1] Nomas līguma 4.1.punkts paredz, ka, sākot ar pārņemšanas datumu, maksa par pieskaitāmajām izmaksām ir 3,00 euro par 1 m² mēnesī, bez pievienotās vērtības nodokļa. Papildus pieskaitāmajām izmaksām nomnieks maksā pievienotās vērtības nodokli atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai likmei. Maksājumi jāveic līdz katra mēneša 15.datumam par tekošo mēnesi, pamatojoties uz iznomātāja izrakstīto rēķinu. Pieskaitāmās izmaksas tiek aprēķinātas, sākot ar atvēršanas datumu (l.l.10-18).

[9.2] Līguma 4.2.punkts nosaka, ka kopējā pieskaitāmo izmaksu galīgā bilance par iepriekšējo gadu sastādāma līdz nākamā gada 30.aprīlim, un galīgais norēķins starp pusēm par pieskaitāmajām izmaksām veicams 14 dienu laikā pēc bilances sastādīšanas.

No minētā izriet, ka līgumā noteikti divi maksāšanas termiņi: 4.1.punktā paredzēti regulāri ikmēneša maksājumi, savukārt 4.2.punktā – ikgadējs norēķins pēc galīgās bilances sastādīšanas.

Savukārt 4.3.punkts paredz, ka saraksts ar pieskaitāmajām izmaksām, kuras sedz iznomātājs, un kuras sedz nomnieks, pievienots līguma 2.pielikumā kā neatņemama tā sastāvdaļa. Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka šajā pielikumā ietverts detalizēts pieskaitāmo izmaksu uzskaitījums un to sadalījums starp pusēm.

[9.3] Atbilstoši līguma 3.8.1.punktam, depozītā iemaksātā drošības nauda ieskaitāma nomas maksājumu segšanai par līguma termiņa pēdējiem diviem mēnešiem. Iznomātājam ir tiesības izmantot drošības naudu zaudējumu atlīdzināšanai, kas radušies nomnieka vainas dēļ, kā arī līgumsoda, nokavējuma procentu, zaudējumu vai parāda summas dzēšanai.

Lietā nav apstrīdēts fakts, ka prasītājs nav apmaksājis atbildētāja izrakstīto 2023.gada 28.aprīļa rēķinu Nr.93015 par 2022.gadu, pēc kā atbildētājs saskaņā ar līguma 3.8.1.punktu ir izmantojis daļu no drošības naudas 9354,59 euro apmērā 2023.gada 28.aprīļa rēķina Nr.93015 samaksas segšanai.

[10] Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Prasītājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu saistību pilnīgu izpildi pret atbildētāju, kā arī nav apstrīdējis 2023.gada 28.aprīļa rēķinu Nr.93015 par 2022.gada pieskaitāmajām izmaksām. Tāpat prasītājs arī nav apstrīdējis nomas līguma 4.2.punkta spēkā esību.

[10.1] Prasītājs apelācijas sūdzībā norāda, ka bilance ir finanšu pārskata sastāvdaļa, nevis pamats izmaksu korekcijai, savukārt savstarpējo atlikumu salīdzināšana paredzēta tikai inventarizācijas nolūkiem, nevis maksājumu palielināšanai. Tāpat prasītājs norāda, ka pēc iebildes par rēķinu un lūguma to atsaukt, samaksa par pieskatāmajām izmaksām netika pieprasīta līdz līguma izbeigšanai, telpas tika nodotas bez atbildētāja iebildumiem, un līguma darbības laikā atbildētājs neizvirzīja pretenzijas, kas prasītājam radīja pārliecību par parādsaistību neesamību.

Civillietu tiesas kolēģija minētos argumentus atzīst par nepamatotiem, jo bilance, lai arī ir finanšu pārskata sastāvdaļa, tā atspoguļo faktiskās saistības, un tās dati ir izmantojami, lai konstatētu neizpildītas maksājumu

saistības. Savukārt, savstarpējo atlikumu salīdzināšana nav paredzēta tikai inventarizācijai, bet kalpo arī kā līdzeklis līgumsaistību izpildes pārbaudei.

Apstāklis, ka papildu maksājumi netika pieprasīti līdz līguma izbeigšanai, pats par sevi neatceļ pienākumu veikt maksājumus, kuri izriet no līguma noteikumiem, un nav tiešā veidā saistāmi ar atbildētāja rīcību vai prasījumu izvirzīšanu konkrētā brīdī. Arī tas, ka telpas tika nodotas bez iebildumiem, neietekmē prasību par maksājumu saistību izpildi, savukārt prasītāja subjektīvā pārliecība par parādsaistību neesamību nav tiesisks pamats maksājumu neizpildei.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamata prasības apmierināšanai, līdz ar to prasība noraidāma kā nepamatota.

[11] Šādos apstākļos Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa visus lietas apstākļus un pierādījumus lietā kopumā un savstarpējā saistībā ir novērtējusi pareizi, un pamatoti nonākusi pie secinājuma, ka prasība ir noraidāma.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu no prasītāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi to faktiskajā apmērā - 2,00 euro.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93., 193., 199., 204.[1], 426., 430., 432.pantu, 433.panta pirmo daļu un 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

/Nosaukums B/ prasību pret /Nosaukums C/ par zaudējumu un drošības naudas piedziņu noraidīt.

Piedzīt no /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr./Nosaukums A/, valsts ienākumos tiesas izdevumus 2,00 euro apmērā (divi euro un nulle centi).

Tiesas izdevumi jāmaksā Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķī norādot: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C770916424.

Pēc valsts ienākumos piedzenamo tiesas izdevumu samaksas samaksu apliecinošais dokuments jāiesniedz Rīgas apgabaltiesā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot par to drošības naudu 300,00 euro Augstākās tiesas depozīta kontā Nr.LV83TREL8280010000000 saņēmējs: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, reģistrācijas Nr.90000068892; saņēmēja banka: Valsts kase; BIC kods TRELLV22; klasifikācijas kods: F22010010.

Sprieduma pasludināšanas datums – 2025.gada 4.decembris.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis U.Danga

Tiesnese L.Grauda

Tiesnesis M.Sviķis

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.